కంచికి వెళ్లని కథ

పురాణపండ రంగనాథ్

రోడ్డుమీద దుమ్ము లేపుతూ, బర్రున వచ్చి, సవిలాసంగా చిన్న కుదుపు కుదిపి ఆగిన ఆకారులోంచి ముకుందరాయ మంత్రివర్యులు చిన్నసైజ్ సంస్థానాధిపతివలె దిగారు. ఆయనతోకూడ జిల్లా పరిషత్ అధ్యక్షుడు సమితుల పామంతులు, యితర బృందారకులు దిగారు.

అది ఆవూరి పంచాయతీ ఆఫీసు. పంచాయతీ సర్పంచి శ్రీమన్నారాయణస్వామి మందీ మార్బలంతో స్వాగతంయిచ్చారు.

ఎండ తళతళలో ముఖం చూచుకొని మురిసే బట్టతల, రాజహంసల రంగు ధిక్కరించే చలువ ఖద్దరు దుస్తులు, అచ్చరాంగనల మందస్మితాన్ని తలదన్నే చిరునవ్వు మోము సర్పంచిగారికి పెట్టని సొమ్ములు. తన బట్టతలను నిమురుకొని 'నా తల సంజీవరెడ్డిగారి బట్టతల ఒక్కటే కదురా – భీమన్నా!' – అని ఆయన అప్పుడప్పుడు ఒళ్లు పడుతున్న మంగలి భీమయ్యను సవిలాసంగా అడుగుతుంటారు.

భీమయ్య చిగిలికళ్లు చిట్లించి 'ముమ్మాటికీనండీ' – అని ఆయనను ప్రశంసిస్తూ నడ్డిమీద రెండు దరువులు వాయిస్తాడు.

అదీ నిజమేమరి ...

స్వాతంత్ర్యం వచ్చి పాతికేళ్లు నిండి, పరిపా లోకి వచ్చి అన్ని సంవత్సరాలు పూర్తి అయినాకకూడ నానా యిక్కట్లు పడుతున్న ప్రజలు కాంగ్రెసు నాయకత్వాన్ని గద్దె దించాలని నినాదాలు ఇవ్వడమేగాని యెప్పుడూ ఆ పనికి సాహసించక, చివరకు కాంగ్రేస్‌కే ఘన విజయం చేకూరుస్తున్నట్లు ఆ గ్రామ ప్రజలు సైతం సంజీవరేడ్డిగారి 'క్రాఫు' గల శ్రీమన్నారాయణస్వామిగారినే గత 20 ఏళ్లుగా సర్పంచిని చేసి, ఆ వూరికి మకుటంలేని మహారాజులా పూజిస్తూ వెనుక శాపనార్థాలు పెడుతున్నారు. సదరు సర్పంచిగారికి ఒక్కసారైనా ఎం. ఎల్. ఏ అయి కనీసం కుటుంబ నియంత్రణశాఖ మంత్రియైనా కావాలనే తహతహ మాత్రం చావలేదు, అందుకు తగిన వ్యూహాలను ఆయన యెప్పటికప్పుడు ఆలోచిస్తూనే ఉన్నారు.

ఆ కథ అలా ఉంచుదాం.

అసలు మంత్రివర్యులు ఆ గ్రామానికి మధ్యాహ్నం రెండు ంటలకు రావలసి ఉంది. అన్ని రంగాలలోను విదేశాలను అనుకరిస్తున్న మనం క్రమశిక్షణ, పంక్చ్యువాలిటీ విషయాలలో మాత్రం విదేశాల ననుకరించడం లేదనడానికి నిదర్శనంగా మంత్రిపుంగవులు రెండు గంటలు ఆలస్యంచేసి, ఎట్టకేలకు ఆ గ్రామానికి సాయంత్రం 4 గంటలకు చేరుకున్నారు.

వారు వస్తున్నారని ముందే తెలియడం వలన పంచాయతీ ఆవరణను, కార్యాలయాన్ని శుభ్రం చేయించి, అలంకరించారు. రంగు రంగుల జెండాలు, తోరణాలు కట్టారు. క్రింద కళ్లాపుజల్లి రంగవల్లులు తీర్చిదిద్దారు. అక్కడక్కడ పూలరేకులు చల్లారు.

మీటింగ్ జరిపే నిమిత్తం పెద్ద స్టేజీ కట్టారు. పెద్దపెద్ద పరుపులువేసి పైన చక్కటి దుప్పట్లు పరిచారు. ఆపైన ముఖమల్ బాలీసులు ఉంచారు. సభాంగణమంతా సుగంధం వెదజల్లే ఖరీదయిన అగరు వత్తులు వెలిగించారు. పన్నీరు జల్లారు. చిన్నసైజు నాయకులు పంచాయితీ సభ్యులు, అత్తరులు రాసుకున్నారు. పందిరి అంతా విద్యుత్‌దీపాలతో మెరిసిపోతోంది. మంత్రివర్యుల గజశరీరం చెమట చెమర్చకుండా ఫాన్లు గిర్రున తిరుగుతున్నాయి.

బ్యాండ్‌మేళం, వెనుక వేదపఠనం, వెనుక

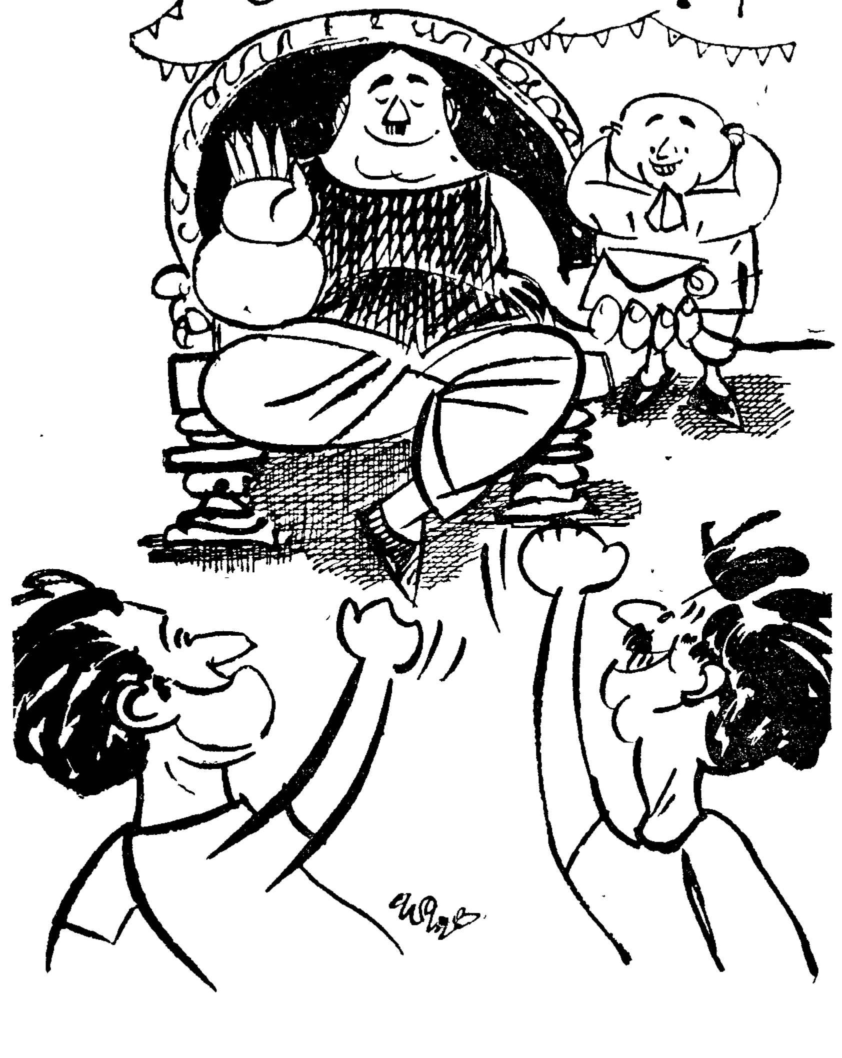

'లదాలికల వూలకైవారాలతో మంత్రిగారికి ౦ంతో ఖరీదయిన స్వాగతం యిచ్చారు ర్పంచిగారు.

అవును మరి. రాజాధిరాజులు, మొగలు దుషాలు, ఆంగ్లపాలకుల హస్తాల నుండి 'రత స్వాతంత్ర్యలక్ష్మిని విముక్తం చేసిన ంగ్రెస్ సామంత ప్రభువులకు అమాత్రం ్యగతం లభించకపోతే యెట్లా ?

మంత్రి పదవిలోకి వచ్చిన తర్వాత ఆయన ా గ్రామానికి రావడం యిదే ప్రథమం. ప్పటికి ఆయన మంత్రియై మూడు సంవత్స లయింది. ఈ మూడు సంవత్సరాలలోను ుడతెరిపిలేని సమ్మానాలవల్ల, పర్యటనకార్య ్రమాలవల్ల రకరకాల సంస్థలకు, భవనాలకు, నతి వారలకు ప్రారంభోత్సవాలు, శంకు ్థాపనలు చేయవలసిరావడంవల్ల మంత్రిగారికి ూ గ్రామంపైపు కన్నెత్తి చూడడానికి తీరిక లేకపోయింది.

మంత్రిగారి దృష్టిని యీ గ్రామంపైపు ల్లించాలనే కరువంతో కాబోలు యీ ేడు కాటకం ప్రబలింది. సర్వత్రా దుర్భిక్ష రిస్థితులే విలయతాండవం చేస్తున్నాయి. ్రష్ట్రంలో ఏర్పడిన కరువు గురించి వాస్తవ షయాలను తెలుసుకొని, సహాయ కార్య ్రమాలు అమలు జరపడానికై మంత్రి ుందలి వివిధ జిల్లాలకు కరువులేకుండా ర్యటన జరుపుతోంది.

ప్రస్తుతం ఈ గ్రామం వచ్చిన మంత్రి ుంగవుల పర్యటనలకు కరువు లేదు. స్వాగత సన్మానాలకు కరువులేదు. రహస్యంగా ధనాన్ని ోమ్ముకోవడంలో కరువులేదు. అసలు కరువుకు కరువులేదు.

స్వాగతసత్కారాల అనంతరం మంత్రిగారు ముఖాసీనులయారు. ప క్క న ప ది మ ం ది చేరారు.

'ఏ మ ం డీ ! ప్రె సి డెం టు గారూ ! మీ గ్రామంలో కరువు పరిస్థితి యెలా ఉంది ?'—మంత్రివరేణ్యుల మొదటి ప్రశ్న.

'ఏం చెప్పమంటారు ? సర్వే స ర్వ త్ర కరువే !'—సర్పంచిగారు సవినయంగా మనవి చేశారు.

'ఈ వూరుకు అందజేసిన సహాయ కార్య క్రమాల వివరాలు యేమిటి ?' మంత్రిగారు ప్రక్కన ఉన్న అధికారిని ప్రశ్నించారు.

సదరు అధికారి ఒక ఫైలు పేజీలు టక టక తిప్పి 'ఇదండి ... రికార్డ్'—అని ఆ

కంచికి వెళ్లని కథ

వివరాలు నమోదు చేసినకాగితం మంత్రిగారికి చూపించాడు. ఆయన కళ్లజోడు సవరించు కొని ఫైలు పరిశీలించారు.

'చూడండి ప్రెసిడెంటుగారూ ! పొదుపు అవసరం... అవసరం... అని మన జా తీ య నాయకులు పదే పదేనొక్కి చెప్పడంలో అంత రార్థం యిప్పడైనా అర్థం చే సు కోం డి. గ్రామంలో నీటిని చాల పొదుపుగా వాడు కోవాలి. ఇదే విధంగా విద్యుత్ వినియోగంలో కూడా జాగ్రత్త పాటించాలి'—అని మంత్రి వరేణ్యులు సర్పంచిగారికి తత్వోపదేశం చేశారు.

'ఈ వి ష యా లు మేం ముందునుంచి అమలు పరుస్తున్నాం. ఇవాళ మీరు వస్తు న్నారని క రెం టు విడుదల చేశారు. కాని లేకుంటే అసలు యీవేళల్లో కరెంటు ఉండ దండి' సర్పంచిగారు యి ం కా ఏ దో అన

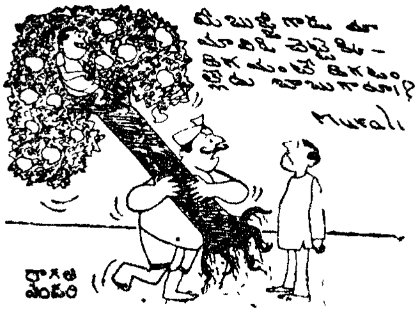

బోయారు కాని మంత్రిగారు కలిగించుకొని యిలా అన్నారు.

'నాకు తెల్సు. మీరు చెప్పకండి. నేచెప్పేది వినడం. ప్రశ్నలకు బదులు చెప్పడం అదే మీ వంతు'—

మంత్రిగారు ప రీ క్షా ధి కా రి లా ఫోజ్ పెట్టారు. సర్పంచిగారు రానున్న ఎన్నికలలో పార్టీ టిక్కెట్టు యివ్వరేమోనన్న భయంతో తను విమర్శించాలనుకున్న అ న్ని ం టి ని ఉప సంహరించుకున్నారు. లేకపోతే ప్రభుత్వాన్ని, ప్రభుత్వ విధానాలను ముంజేలు చెలిపినట్లు చెలిపేసేవారే. ఆ

'ఇ క్క డ ప ం ట లు యెలా ఉన్నాయి ?' మంత్రిగారి రెండవ ప్రశ్న.

'ఫర్వాలేదండి. ఎ క రా కు 20 బస్తాలు పండే భూములలో 10 పండాయండి. చాల నష్టం వచ్చింది. శిస్తు రెమిషన్ యిప్పించే యేర్పాట్లు చేయిస్తారని మా ప్రజలందరూ ఆశతో ఉన్నారండి' అని ప్రెసిడెంటుగారు వినయ విధేయతలతో వినతి పత్రం సమర్పిం చారు.

'కాని యీ ఫిర్కాలో ఎకరాకు 18 బస్తాలు పండినట్లు రెవిన్యూ లెక్కల్లో ఉంది. మేం తెలుసుకున్నాం." అని మంత్రి గారు పక్కనఉన్న అధికారివైపు చూశాడు. ఆ అధికారి ఫైలు తెరిచి యివ్వబోయాడు. సర్పంచిగారు ఎం. ఎల్. ఎ. టిక్కెట్టు యివ్వరన్న భయంతో మధ్యలోనే కలిగించు కొని 'మొత్తంమీద నష్టం హెచ్చుగానే ఉందండి. ఏదో కొంతమందికి ఫర్వాలేదంతే. కాని యీ ప్రాంతంలో పంపింగ్ స్కీమ్ పెట్టే రైతులకు మహోపకారం చేసినట్లే'—అని సర్పంచిగారు కవరు అందించారు.

అందులో దరఖాస్తు ఉందో, మారక ద్రవ్యం ఉందో యెవరికి తెలియదు. కాని అక్కడచేరిన ప్రజలు మాత్రం ఆ కవరులో 'దరఖాస్తు ఉంది' అని నిర్ణయించుకున్నారు.

మంత్రిగారు మొదటయిచ్చిన దరఖాస్తును ప్రక్కనున్న అధికారికియిచ్చి కవరును మాత్రం చలువఖద్దరు లాల్చీ జేబులో అదుక్కుతోసేశారు

తమ పని తొందరగా చేయడానికే ఆయన అలా చేశారని ప్రజలు సంబర పడ్డారు.

అనంతరం ఆయన ప్రజల నుద్దేశించి యిలా అన్నారు.

'ప్రియ జనులారా ! రైతు సోదరులారా. మీ రందరూ మా వారు. మేం మీవారం. మీ సమస్యలు మావి. మా కష్టసుఖాలు మీవి. పరస్పర సహకారం ఉన్ననాడే మనవల్ల దేశంలో ఏర్పడుతున్న సమస్యలను పరిష్క రించుకోగలం. ఇక మీ దరఖాస్తులు పరిశీ లించి, హెచ్చు నిధులు కేటాయించేటట్లు ముఖ్యమంత్రి గారికి సిఫార్సు చేస్తాను. ఈ ప్రాంతంలో యిక కరువు రాకుండా పాటు పడతాను. జైహింద్ !'

దానితో అందరూ సంతృప్తులయారు. సర్పంచిగారు మంత్రిగారికి జైజై నినాదాలు చేయించారు.

అనంతరం ఆ సభలో అధికార ప్రతి నిధులు కరువు నివారణకు ప్రభుత్వం గైకొన్న చర్యల గురించి ఏకరువు పెట్టగా, అనధికార ప్రతినిధులు, మైకు దొరికితే చాలు మాటలా డాలనుకొనే కొందరు ప్రభుత్వ వైఖరిని విమర్శిస్తూ మాట్లాడారు. అందరి ప్రసం గాలు అయిన పిదప మంత్రిగారు మరల ఒక

వారి గొంతువిప్పి, గంభీరంగా, విషాదంగా, అనునయంగా, ఆశాజనకంగా సందేశం యిచ్చే టప్పటికి జనం పాపం అప్పుడే కరువు తీరిపోయిందన్నట్లుగా కరువుతీరా కరతాళ ధ్వనులు చేశారు.

అనంతరం ఆహ్వానితులకు విందు జరిగింది. ప్రత్యేకాహ్వానితులు కనుక విందులో కూడా అన్ని వంటకాలు ప్రత్యేకంగానే చేయించారు.

మంత్రిగారు కరువు గురించి దీర్ఘంగా ఆలోచిస్తున్నట్లు కృత్రిమ భంగిమలో కూర్చుని, విందు మాత్రం పసందుగా ఆరగిస్తున్నారు.

"మంత్రివర్యా! యీ విందు, ఆర్భాటం చూసి కరువు లేదనుకోనేరు. మా ప్రజలకు మీపై గల అభిమానానికి కరువు లేదనడానికి విదర్శనమే యీ విందు అంతే... అంతే..." అని సర్పంచిగారు ఛలోక్తి విసిరారు.

అప్పుడు మినపసున్ని తింటున్న మంత్రి గారికి పలకమారింది. అయినా ఆయన తమా యించుకొని, పుక్కెడు సీమతీర్థం పుచ్చుకొని "ఈసున్ని ఎక్కడ చేయించారు?" అని ప్రశ్నించారు.

సర్పంచిగారి గొంతులో పచ్చి వెలక్కాయ పడ్డట్లయింది.

ఆ రోజు ఉదయం మజ్జిగచేసి తీసిన వెన్న కాచి, అంతకన్న కొంచెం ముందుగానే మినుములు వేయించి, జాగ్రత్తగా విసిరించి, తయారు చేసిన మినప సున్నికి యీయన వంకలు పెడ్తాడేమిటి? అనే భయం. మినప సున్నిలో నెయ్యితక్కువై గొంతుక్కు అడ్డం పడ్డందువల్ల కినుక వహించిన మంత్రివర్యులు తనపై ఆగ్రహిస్తారేమోనన్న జంకు ఆయన్ను ఉక్కిరి బిక్కిరి చేశాయి. సర్పంచిగారు తమా యించుకొని బదులుచెప్పే లోపల మునసబు గారు అందుకున్నారు.

'ఏం బాగాలేదా?' అని ప్రశ్నించారు.

'చాల బాగుంది. నెయ్యి మహా కమ్మగా ఉంది.' — మంత్రిగారు ప్రశంసించారు.

'సీమ సరుకులు తినే తమకు యివి రుచించడం మా అదృష్టం' — అని సర్పంచి గారు గాలానికి గుచ్చిన వానపాములా కుదించుకు పోయి వినయం ప్రదర్శించారు.

మంత్రిగారు హుందాగా నవ్వారు. అది తనకు అభినందన పత్రం అనుకొని సర్పంచి గారు వానాకాలంలో ఆవూరి పల్లపు వీధులలో నీరు పొంగేటట్లు పొంగిపోయారు.

"అలా దిష్టిబొమ్మలా చూస్తూ వుండక పోతే యింటికివెళ్లి డబ్బాతో సున్ని వుండలు తీసుకురారాదు... మంత్రిగారు వెళ్లే టయి మవుతోంది!' — మంత్రివరేణ్యుల ఆంత రంగిక బృందారకుడొకడు సర్పంచిగారికి పరస్పర సహకారోపనిషత్ బోధించాడు. సర్పంచిగారు మౌనంగా వెళ్లిపోయారు.

మనసారా అభినందిస్తూ కడుపారా విందు ఆరగించి మంత్రిపుంగవులు సన్నగా త్రేన్చి 'ఆకలివల్ల యిక యెవ్వరూ చావకూడదు.' అని ముఖ్యమంత్రిగారు శాసనసభలో చేసిన గంభీర ప్రకటనను, శ్రీలంక పర్యటనలో ప్రధానమంత్రి 'భారతదేశంలో ఆకలి చావులు లేవు' అని వాక్రుచ్చిన దివ్యవాణిని జ్ఞప్తికి తెచ్చుకొని, అదే పైకి చెప్పారు. అక్కడి జనం అందరూ 'అవును' అని 'డంబ్‌డ్రివెన్ కాటిల్' వలె తల వూపారు.

విందు అనంతరం యిష్టాగోష్టిగా అక్కడ చేరిన పంచాయతీబో[illegible]ను, సమితి సామంత ప్రభు[illegible], జిల్లా పరిషత్ పాలనా ధికారులను ఉద్దేశించి అమాత్యశేఖరులు ఒక సందేశం యిచ్చారు.

'దేశ ఆర్థిక ప్రగతికి అడుగడుగునా అవ రోధాలు కల్పిస్తున్న అభివృద్ధి నిరోధక శక్తులు, సంకుచిత స్వలాభపరులు పాలక పక్షాన్ని అప్రతిష్టపాలు చేయాలని దేశంలో కరువు విలయతాండవం చేస్తోందని దుష్ప్ర చారం చేస్తున్నారు—అంతేకాక యెందరో ప్రభుత్వాన్ని కించపరచాలని చచ్చిపోతున్నారు. అలాంటివారిపట్ల అందరూ అప్రమత్తులై ఉండాలి'—

ఈ సందేశం యిచ్చి ముంగిట నిలిచిన కారులోకి ఎక్కారు మంత్రిగారు. తల లోపల వుంచి, చేతులు బయటకు పెట్టి నమస్కరిం చారు. కారు కదలబోతుండగా స్టీల్ బిందెలో భద్రపరచిన మినపసున్ని ఉండలతో సర్పంచి గారు కూడా యెక్కారు. కారు సుతారంగా కదిలింది. వెనుక జనం కళ్లలో దుమ్ముపడింది.

* * *

ఇక్కడితో కథ కంచికి వెళ్లలేదు. మలుపు తిరిగిందంతే.

ఆ రోజు రాత్రి పన్నెండు గంటలకు సర్పంచ్‌గారు సవిలాసంగా యింటికి చేరారు.

ప్రక్కన చేరిన భార్య చెవిలో ఆయన రహస్యం చెప్పారు.

'ఈ వైశాఖ మాసంలో అమ్మాయి పెళ్లి చేసేస్తాను.'

ఆవిడ 'అవాక్'అవబోయి, భర్త రాజకీయ చతురతను ఆకళింపు చేసుకొన్నమహాయిల్లాలు కనుక యేదో ఒకటి అనాలి కనక ఒక ప్రశ్న వేసింది. ఆ ప్రశ్నకు బదులు చెప్పి ఆయన తన ప్రయోజకత్వానికి పొంగిపోతారని ఆమెకు తెలుసు.

"ఈ కరువు రోజుల్లో యెలాగండి? అందులో మీకు జిల్లాలో బోలెడు పేరాయె? కనీసం పాతికవేలన్నా కావాలి."

"పంపింగ్ స్కీమ్ ఏర్పాటు చేయించే నిమిత్తం వసూలుచేసిన నిధిలో మంత్రిగారి వాటాపోను అమ్మాయి పెళ్లికి పదివేలు మిగిలింది. ఆ స్కీమ్ పనిని మంత్రిగారి బావమరిదికి కాంట్రాక్టు యిస్తే మరో 10 వేలు యిస్తారు. అదీ కథ"—అంటూనే సర్పంచిగారు అంతవరకు రహస్యంగా దాచి వుంచిన కవరును ఆమెకు అందించాడు.

ఆమె నవ్వింది.— ఆయనా నవ్వారు. ఆ యిద్దరి నవ్వులే కాదు...ఈ దేశంలో అధి కార పక్షానికి కొమ్ము కాస్తున్న అందరి నవ్వుకు ఒకటే అర్థం.

ఇక్కడ నిరుద్యోగులకు కరువులేదు. అధిక ధరలకు కరువులేదు. ప్రసవాలకు, ప్రలోభా లకు కరువులేదు. రాజకీయ నాయకులకు, మంత్రి పుంగవులకు కరువులేదు.

మరి కరువు?

ఈ దేశానికి సంపదగా తరతరాలుగా వస్తున్న సామాన్య ప్రజలకే కరువు.

కథ కంచికి వెళ్లనంటోంది మరి! ●